

Szakmai beszámoló

A Bibliotheca Scientiae et Artis című tanulmánykötet-sorozat

VI. kötetének megjelenéséről

Pályázati azonosító: 3412/08797

A Nemzeti Kulturális Alap Könyvkiadás Kollégiumától az OSZK 700.000.- forint vissza nem térítendő támogatást nyert a Bibliotheca Scientiae et Artis című sorozat VI. kötetének megjelentetésére. A kötet a Nemzeti Könyvtár éves Tudományos Ülésszakának (2014. január 27.) válogatott, szerkesztett előadásait adja közre **Tér(v)iszonyok, térkép(zet)ek** címmel (szerk. Bíró Csilla, Visy Beatrix, Budapest, 2014, 262 o.).

Bár az elnyert összeg a kért támogatás 50,1 %-át tette ki csupán, a Gondolat Kiadó segítségével és a Nalors Grafikai Stúdió Kft. teljes körű nyomdai kivitelezésének köszönhetően sikerült a kötetet megjelentetni.

A tanulmánykötet témaválasztását az indokolta, hogy az utóbbi évtizedekben a magyar tudományos élet élénk érdeklődést mutat a térelmélet különféle, interdiszciplináris irányzatai iránt, amelyek a művészettörténet, az irodalomtudomány, a színháztudomány, a pszichológia, illetve az építészet és a városkutatás területén is sokrétű megközelítési szempontokat eredményeznek.

A kötet első részének (*Tér(v)iszonyok és irodalom*) tanulmányai a tudományos tanácskozás programját is tükrözve, a „téri fordulat” teoretikus eredményeit, szempontjait alkalmazzák egy-egy szerző vagy irodalmi műalkotás esetében, elsősorban a zárt terek, a városi tér, az utazás, térbeli elmozdulás, a táj mint térkompozíció motívumait, komponenseit vizsgálva. A kötetet a Tudományos Ülésszakra meghívott előadónk, az Újvidéki Egyetem oktatója, Faragó Kornélia tanulmánya nyitja, amely az időbeli tapasztalatokkal szemben a térgondolkodás dominanciáját emeli ki.

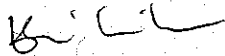
A György Péter gondolatébresztő esszéjével kezdődő második rész (*Táguló térkép(zet)ek*) interdiszciplináris, geokulturális kontextusokban vizsgálja a teret a különböző művészeti ágak, tudományterületek témái kapcsán. A könyvtár(tudomány), könyvkiadás, történelmi reprezentáció, kisgrafika, digitális térképészet, zene- és színháztudomány egyes területeit tárgyaló tanulmányok a térelméletek és térpoétikai megközelítések jelenkori gondolkodásban betöltött kiemelkedő szerepét és érvényességét mutatják.

A tanulmánykötet sikerességét biztosíthatja az egységes és együttgondolkodásra ösztönző tematika: tanulmánytémák, problémafelvetések és válaszok folyamatosan, olykor

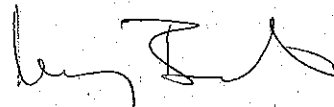
bravúrosan reflektálnak egymásra, kiegészítik és folytatják egymást, mindezt olyan közérthető stílusban, amely nemcsak a szűk szakmai réteg számára, hanem – a visszajelzések alapján – akár középiskolai tanárok számára is hasznos, jól forgatható olvasmánnyá teszik a kötetet.

A tanulmánykötetről elismert szakmai folyóiratokban recenziók, könyvismertető is készülnek, amelyek megjelenése folyamatban van.

Budapest, 2015. március 2.

Bíró Csilla

Visy Beatrix

Tér(v)iszonyok, tér-kép(zet)ek
(Bibliotheca Scientiae et Artis VI.)

Tartalomjegyzék

Előszó

Tér(v)iszonyok és irodalom

Faragó Kornélia: A szemléleti terek és a *helyzeti* reprezentációk. (A térgondolkodás dominanciájáról)

Bíró Csilla: „Menjünk fel az Úr hegyére!” Eltávolodás és felemelkedés Eötvös József *A karthauzi* című regényében

Patonai Anikó Ágnes: Szimbolikus terek és ismert helyszínek Jókai Mór *Enyim, tied, övé* című regényében

Vesztróczy Zsolt: A társadalmi és politikai élet terei. Térhasználat a reformkori Pozsonyban Jókai Mór regényei alapján

Mezey László: Duba Gyula és Pozsony – az író, alteregói és a nagyváros

Mann Jolán: Miroslav Krleža *Zászlók* című regényének terei

Kötél Emőke: Elkülönült világok Hajnóczynál – térpoétikai megközelítés

Visy Beatrix: A hiány helyei – árnyak, árnyjátékok Márton László *Árnyas főutca* című regényében

Boka László: Határ és háttér. Kortárs történelmi prózapoétikák

Tárguló tér-kép(zet)ek

György Péter: Virtuális és geográfiai kulturális terek

Földesi Ferenc: Az esztergomi Porta speciosa egy feliratáról

Zsupán Edina: Locus bibliothecae. A könyvtár mint valós tér szerepe a kora újkori bibliotheca-laudatióban

Rózsafalvi Zsuzsanna: "A múzsák versenytársa az ipar". Az Üllői úti Révai könyvesház története

Vasné Tóth Kornélia: Kultúrtájak – A magyar világörökség, emlékhelyeink ex libriseken

Katona Anikó: Egy elképzelt helyszín: Isonzó. Az olasz front megjelenítései az első világháború idején

Illyés Boglárka: Az új magyar zene Párizsban, 1910–1914. Zágon Géza Vilmos és a francia kapcsolat

Sirató Ildikó: Budapest teátrum-földrajza. Színház a város terében

Rajnai Edit: A vándorszínészet térhasználatáról az 1900-as évek elején

Kiss Eszter–Pásztai László: A térbeliség digitális ábrázolásának szerepe a nemzeti emlékezet megőrzésében

Csillag Katalin: Térértelmezés/fotográfia